

**Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi**

**Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy
finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata
2023–2027 dla interwencji w sektorze pszczelarskim**

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Henryk Kowalczyk

Warszawa, 15 marca 2023 r.

Podstawa prawna

Wytyczne zostały wydane na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz. U. poz. 412).

Obowiązywanie wytycznych

Niniejsze wytyczne obowiązują od dnia 15 marca 2023 r.

Spis treści

I. Słownik pojęć	4
II. Wykaz skrótów	5
III. Informacje ogólne.....	6
IV. Przyznawanie pomocy	6
IV.1. Warunki podmiotowe.....	8
IV.1.1. Interwencja I.6.1	8
IV.1.2. Interwencja I.6.2	8
IV.1.3. Interwencja I.6.3	9
IV.1.4. Interwencja I.6.4	9
IV.1.5. Interwencja I.6.5	10
IV.1.6. Interwencja I.6.6	10
IV.1.7. Interwencja I.6.7	10
IV.2. Warunki przedmiotowe.....	11
IV.2.1. Interwencja I.6.1	11
IV.2.2. Interwencja I.6.2	12
IV.2.3. Interwencja I.6.3	13
IV.2.4. Interwencja I.6.4	13
IV.2.5. Interwencja I.6.5	14
IV.2.6. Interwencja I.6.6	15
IV.2.7. Interwencja I.6.7	16
V. Wyplata pomocy.....	16
VI. Zobowiązania w okresie związania celem.....	17
VII. Zwrot pomocy	17

I. Słownik pojęć

beneficjent – podmiot, któremu przyznano pomoc

koszt netto - koszt zakupu usługi lub produktu nie obejmujący podatku VAT

numer EP – numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności

okres związania celem – okres po wypłacie pomocy, w trakcie którego beneficjent powinien utrzymać spełnianie warunków przyznania i wypłaty pomocy oraz realizować lub zrealizować określone zobowiązania w ramach danej interwencji PS WPR

organizacja pszczelarska - podmiot działający w formie:

- 1) związku pszczelarskiego;
- 2) stowarzyszenia pszczelarzy;
- 3) zrzeszenia pszczelarzy;
- 4) spółdzielni pszczelarskiej;
- 5) grupy producentów rolnych - w zakresie działalności pszczelarskiej

pień pszczeli – ul wraz z zasiedlającą go rodziną pszczelą i plastrami stanowiącymi gniazdo (§ 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 lipca 2016 r. w sprawie zwalczania zgnilca amerykańskiego pszczół)

pszczelarz – podmiot prowadzący działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczół (*Apis mellifera*), wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy zakaźnej

regulamin naboru wniosków – regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR

rok pszczelarski – okres obejmujący 12 kolejnych miesięcy liczony od 16 października danego roku do 15 października roku następnego. Wyjątkowo rok pszczelarski 2023 rozpoczyna się 1 stycznia 2023 r., a kończy 15 października 2023 r.

wytyczne podstawowe – wytyczne w zakresie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, wydane na podstawie art. 6 ust.2 pkt 3 ustawy PS WPR

II. Wykaz skrótów

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

EFRG – Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji

JDR - Jednostka Doradztwa Rolniczego

PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

rozporządzenie 2018/848 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007

rozporządzenie 2021/2115 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013

rozporządzenie 2022/1475 – rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1475 z dnia 6 września 2022 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do ewaluacji planów strategicznych WPR oraz dostarczania informacji na potrzeby monitorowania i ewaluacji

ustawa PS WPR – ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

ustawa zakaźna - ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt

III. Informacje ogólne

1. Niniejsze wytyczne uzupełniają wytyczne podstawowe w odniesieniu do interwencji w sektorze pszczelarskim:
  - 1) I.6.1 - wspieranie podnoszenia poziomu wiedzy pszczelarskiej;
  - 2) I.6.2 - inwestycje, wspieranie modernizacji gospodarstw pasiecznych;
  - 3) I.6.3 - wspieranie walki z warrozą produktami leczniczymi;
  - 4) I.6.4 - ułatwienie prowadzenia gospodarki wędrowniej;
  - 5) I.6.5 - pomoc na odbudowę i poprawę wartości użytkowej pszczół;
  - 6) I.6.6 - wsparcie naukowo-badawcze;
  - 7) I.6.7 - wspieranie badania jakości handlowej miodu oraz identyfikacja miodów odmianowych.
2. Niniejsze wytyczne określają:
  - 1) warunki przyznawania pomocy;
  - 2) warunki realizacji operacji;
  - 3) formę, w jakiej przyznawana jest pomoc, oraz wysokość pomocy udzielanej beneficjentowi;
  - 4) warunki wypłaty pomocy;
  - 5) zobowiązania beneficjenta;
  - 6) warunki zwrotu pomocy.
3. Pomoc w ramach I.6.1-I.6.7 realizuje następujący cel szczegółowy WPR: 2 „Zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności gospodarstw, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i długoterminowej, w tym większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację”.
4. Niniejsze wytyczne zostały wydane w celu prawidłowej realizacji zadań przez ARiMR związanych z przyznawaniem, wypłatą i zwrotem pomocy finansowej, w szczególności w celu opracowania ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy, regulaminu naboru wniosków oraz procedur dotyczących przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy.

IV. Przyznawanie pomocy

1. Ocena wniosku o przyznanie pomocy będzie przeprowadzona według podstawowej kolejności, określonej w wytycznych podstawowych.
2. Pomoc przyznaje się następującym podmiotom:

- 1) pszczelarzowi – w ramach I.6.2, I.6.4, I.6.7;
  - 2) organizacji pszczelarskiej, za której pośrednictwem pomoc jest udzielana pszczelarzowi - w ramach I.6.2, I.6.3, I.6.5;
  - 3) organizacji pszczelarskiej, z wyjątkiem grupy producentów rolnych - w zakresie działalności pszczelarskiej - w ramach I.6.1;
  - 4) JDR - w ramach I.6.1;
  - 5) jednostce naukowo-badawczej zajmującej się tematyką pszczelarską – w ramach I.6.6.
3. W przypadku, gdy zapotrzebowanie na środki finansowe w złożonych wnioskach o przyznanie pomocy przekroczy dostępny budżet interwencji, pomoc zostanie zredukowana. Redukcja będzie proporcjonalna, w oparciu o liczbę pni pszczelich posiadanych przez pszczelarzy ubiegających się o pomoc w ramach tej interwencji, według współczynnika określonego przez ARiMR - dotyczy I.6.1, I.6.2, I.6.3, I.6.4, I.6.5, I.6.7.
  4. W przypadku I.6.6, jeśli zapotrzebowanie na środki finansowe w złożonych wnioskach o przyznanie pomocy przekroczy dostępny budżet interwencji, wybór wspieranych wniosków nastąpi w oparciu o warunki przedmiotowe niniejszych wytycznych.
  5. W przypadku niewykorzystania środków finansowych w danym roku pszczelarskim, przydzielonych na daną interwencję pszczelarską, nierozdysponowane środki z koperty finansowej mogą zostać przeniesione do wykorzystania w ramach innych interwencji pszczelarskich.
  6. W przypadku niewykorzystania środków finansowych pozostałych interwencji pszczelarskich, środki te powiększają budżet I.6.3.
  7. W odniesieniu do beneficjentów, którzy zawarli umowy na realizację kilku interwencji, w przypadku zagrożenia niewykorzystania środków finansowych w ramach danej umowy, możliwe jest przesunięcie tych środków na realizację innych umów, do wysokości 20% kwoty określonej w umowie.
  8. Zasady oraz warunki przesunięcia tych środków zostaną określone w regulaminie naboru wniosków.
  9. Beneficjent, który jest uprawniony do korzystania z pomocy w ramach I.6.2 i I.6.4, nie może korzystać w ramach PS WPR ze wsparcia w ramach interwencji I.10.1.1 „Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność” (dotacje) oraz interwencji I.10.5 „Rozwój małych gospodarstw”, w zakresie sprzętu

pszczelarskiego, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby gospodarki pasiecznej, wspieranych w ramach niniejszych interwencji.

10. W interwencjach w sektorze pszczelarskim nie jest wymagane wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań określonych w umowie o przyznaniu pomocy.

IV.1. Warunki podmiotowe

IV.1.1. Interwencja I.6.1

1. W ramach I.6.1 pomoc przyznaje się podmiotowi, który wykaże się co najmniej 3-letnim doświadczeniem w organizowaniu szkoleń dla pszczelarzy.

IV.1.2. Interwencja I.6.2

1. W ramach I.6.2 pomoc przyznaje się pszczelarzowi na jego wniosek lub za pośrednictwem organizacji pszczelarskiej.

2. Pszczelarz ubiegający się o pomoc indywidualnie lub za pośrednictwem organizacji pszczelarskiej:

1) ma nadany numer EP;

2) umieszcza na rynku produkty pszczele, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (na przykład w ramach sprzedaży bezpośredniej czy rolniczego handlu detalicznego);

3) posiada co najmniej 10 pni pszczeleli.

4. W przypadku, gdy pszczelarz ubiega się o pomoc za pośrednictwem organizacji pszczelarskiej, w danym roku pszczelarskim może ubiegać się o pomoc za pośrednictwem tylko jednej organizacji.

5. W przypadku, gdy pomoc jest udzielana za pośrednictwem organizacji pszczelarskiej, organizacja ta może ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów netto bezpośrednio związanych z wykonaniem projektu (np. księgowości, prac biurowych, nabycia materiałów biurowych, korespondencji, telekomunikacji oraz niezbędnego do realizacji projektu sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem), w wysokości do 4% kwoty wsparcia udzielonej pszczelarzom za jej pośrednictwem, jednak kwota ta nie może przekraczać 65 zł w przeliczeniu na pszczelarza.

6. Dokumenty poświadczające zakup sprzętu pszczelarskiego (faktury/rachunki) muszą być wystawione imiennie na poszczególnych pszczelarzy.

IV.1.3. Interwencja I.6.3

1. W ramach I.6.3 pomoc przyznaje się pszczelarzowi, który ma nadany numer EP, za pośrednictwem organizacji pszczelarskiej.
2. Pszczelarz w danym roku pszczelarskim może ubiegać się o pomoc za pośrednictwem tylko jednej organizacji pszczelarskiej.
3. Organizacja pszczelarska może ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów netto bezpośrednio związanych z wykonaniem projektu (np. księgowości, prac biurowych, nabycia materiałów biurowych, korespondencji, telekomunikacji oraz niezbędnego do realizacji projektu sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem), w wysokości do 4% kwoty wsparcia udzielonej pszczelarzom za jej pośrednictwem, jednak kwota ta nie może przekraczać 30 zł w przeliczeniu na pszczelarza.
4. Dokumenty poświadczające dokonanie zakupu leków warrozbójczych (faktury/rachunki) muszą być wystawione na organizację pszczelarską.

IV.1.4. Interwencja I.6.4

1. W ramach I.6.4 pomoc przyznaje się pszczelarzowi, który:
  - 1) ma nadany numer EP;
  - 2) umieszcza na rynku produkty pszczele, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (na przykład w ramach sprzedaży bezpośredniej czy rolniczego handlu detalicznego);
  - 3) posiada co najmniej 25 pni pszczelich – warunek w przypadku ubiegania się o pomoc na zakup przyczep (lawet) do przewozu uli, urządzeń dźwigowych do załadunku i rozładunku uli, wag pasiecznych, elektryzatorów (pastuchów elektrycznych), lokalizatorów GPS uli;
  - 4) posiada co najmniej 150 pni pszczelich – warunek w przypadku ubiegania się o pomoc na zakup ładowarek, mini ładowarek oraz innych wózków samojezdnych umożliwiających załadunek i rozładunek uli.
2. Dokumenty poświadczające zakup maszyn i urządzeń (faktury/rachunki) muszą być wystawione imiennie na pszczelarza.

IV.1.5. Interwencja I.6.5

1. W ramach I.6.5 pomoc przyznaje się pszczelarzowi za pośrednictwem organizacji pszczelarskiej.
2. Pszczelarz, który otrzymuje pomoc:
  - 1) ma nadany numer EP;
  - 2) umieszcza na rynku produkty pszczele, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (na przykład w ramach sprzedaży bezpośredniej czy rolniczego handlu detalicznego) - warunek nie dotyczy pszczelarzy posiadających nie więcej niż 10 pni pszczelich.
3. Pszczelarz w danym roku pszczelarskim może ubiegać się o pomoc za pośrednictwem tylko jednej organizacji pszczelarskiej.
4. Organizacja pszczelarska może ubiegać się o refundację udokumentowanych kosztów netto bezpośrednio związanych z wykonaniem projektu (np. księgowości, prac biurowych, nabycia materiałów biurowych, korespondencji, telekomunikacji oraz niezbędnego do realizacji projektu sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem), w wysokości do 4% kwoty wsparcia udzielonej pszczelarzom za jej pośrednictwem, jednak kwota ta nie może przekraczać 30 zł w przeliczeniu na pszczelarza.
5. Dokumenty poświadczające dokonanie zakupu pszczół (faktury/rachunki) muszą być wystawione na organizację pszczelarską.

IV.1.6. Interwencja I.6.6

1. W ramach I.6.6 pomoc przyznaje się jednostce naukowo-badawczej zajmującej się tematyką pszczelarską, która:
  - 1) ma nadany numer EP;
  - 2) w okresie 5 lat poprzedzających złożenie wniosku o przyznanie pomocy opublikowała (lub jej pracownicy naukowci opublikowali) w czasopiśmie naukowych publikację z zakresu pszczelarstwa lub rynku miodu.

IV.1.7. Interwencja I.6.7

1. W ramach I.6.7 pomoc przyznaje się pszczelarzowi, który:
  - 1) ma nadany numer EP;

- 2) umieszcza na rynku produkty pszczele, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (na przykład w ramach sprzedaży bezpośredniej czy rolniczego handlu detalicznego);
- 3) posiada co najmniej 10 pni pszczelich.

IV.2. Warunki przedmiotowe

IV.2.1. Interwencja I.6.1

1. W ramach I.6.1 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 100% kosztów netto, niezbędnych do przeprowadzenia szkolenia. Koszty szkoleń powinny być racjonalne i obejmować w szczególności: najem pomieszczeń do celów szkolenia, materiały szkoleniowe, wynagrodzenia dla wykładowców, wyżywienie uczestników szkolenia.
2. Uczestnikiem szkolenia może być:
  - 1) pszczelarz;
  - 2) osoba, która złoży oświadczenie, że planuje prowadzić działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczół (*Apis mellifera*), i wystąpić o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy zakaźnej.
3. Tematyka szkoleń może dotyczyć w szczególności:
  - 1) prowadzenia gospodarki pasiecznej;
  - 2) chorób pszczół i ich zwalczania oraz zapobiegania;
  - 3) biologii rodziny pszczelej;
  - 4) pożytków i produktów pszczelich;
  - 5) marketingu i pozycjonowania na rynku produktów;
  - 6) ekonomiki gospodarki pasiecznej;
  - 7) wędrownej gospodarki pasiecznej.
4. Tematyka szkoleń pszczelarskich obejmująca inny zakres niż wymieniony w ust. 3, nie może przekroczyć 30% godzin szkoleniowych.
5. W regulaminie naboru wniosków zostanie określony katalog refundowanych kosztów oraz ich maksymalna wysokość.

IV.2.2. Interwencja I.6.2

1. W ramach I.6.2 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 60% kosztów netto zakupu następującego nowego sprzętu pszczelarskiego, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby gospodarki pasiecznej:
  - 1) miodarek;
  - 2) odstojników;
  - 3) dekrystalizatorów;
  - 4) stołów do odsklepiania plastrów;
  - 5) suszarek do suszenia obnóży pyłkowych;
  - 6) topiarek do wosku;
  - 7) urządzeń do kremowania miodu;
  - 8) refraktometrów;
  - 9) wózków ręcznych do transportu uli;
  - 10) wialni do pyłku;
  - 11) uli lub ich elementów;
  - 12) kraty odgradowe i inne izolatory ramkowe;
  - 13) urządzeń do omiatania pszczół;
  - 14) poławiaczy pyłku;
  - 15) sprzętu do pozyskiwania pierzgi;
  - 16) wag pasiecznych;
  - 17) pakietów ramek ulowych (jeden pakiet to 100 ramek ulowych dowolnego typu);
  - 18) kamer cyfrowych (wartość refundacji do 300 zł za kamerę).
2. Maksymalna wysokość pomocy przekazanej pszczelarzowi w okresie jednego roku pszczelarskiego nie może przekroczyć 100 zł w przeliczeniu na jeden posiadany pień pszczeleli i nie więcej niż 15 000 zł.
3. Nie są refundowane koszty zakupów, które zostały zrealizowane przed rozpoczęciem danego roku pszczelarskiego; wyjątek stanowi rok pszczelarski 2023, w którym będą refundowane koszty zakupów zrealizowane od dnia 1 stycznia 2023 r.
4. Pomoc przysługuje w pełnej wysokości i w pierwszej kolejności młodym pszczelarzom, tj. tym, którzy mają nie więcej niż 40 lat w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy. W przypadku, gdy zapotrzebowanie na środki finansowe w złożonych wnioskach o przyznanie pomocy przekroczy dostępny budżet

interwencji, pomoc zostanie zredukowana według zasad określonych w rozdziale IV ust. 3.

IV.2.3. Interwencja I.6.3

1. W ramach I.6.3 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 90% kosztów netto:
  - 1) zakupu produktów leczniczych weterynaryjnych warrozbójczych;
  - 2) nabycia produktów leczniczych do walki z warrozą, zawierających substancje czynne wymienione w rozporządzeniu 2018/848 – również w przypadku pasiek, względem których ich właściciele posiadają certyfikat produkcji ekologicznej, o której mowa w art. 35 ust. 1 tego rozporządzenia.
2. W przypadku gospodarstw prowadzących pasieki z produkcją miodu metodami nieekologicznymi, refundacji podlegają koszty zakupu wszystkich produktów weterynaryjnych warrozbójczych dopuszczonych do stosowania na terytorium Polski.
3. W przypadku gospodarstw ekologicznych prowadzących pasieki w systemie produkcji ekologicznej i produkujących certyfikowane produkty pochodzące z pszczelarstwa, o których mowa w art. 2 ust.1 lit. a rozporządzenia 2018/848, refundacji podlegają koszty zakupu produktów leczniczych do walki z warrozą, w tym *Varroa destructor*, zawierających substancje czynne wymienione w tym rozporządzeniu.
4. Ilość refundowanych produktów leczniczych weterynaryjnych dla pszczelarza musi być zgodna z zaleceniem lekarza weterynarii.
5. Refundacja kosztów zakupu produktów leczniczych weterynaryjnych będzie wypłacana, jeżeli obrót lekami odbędzie się zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego.
6. Nie są refundowane koszty zakupów, które zostały zrealizowane przed rozpoczęciem danego roku pszczelarskiego; wyjątek stanowi rok pszczelarski 2023, w którym będą refundowane koszty zakupów zrealizowane od dnia 1 stycznia 2023 r.

IV.2.4. Interwencja I.6.4

1. W ramach I.6.4 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 60% kosztów netto zakupu następującego nowego sprzętu, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby prowadzenia gospodarki wędrowniej:

- 1) przyczep (lawet) do przewozu uli;
  - 2) urządzeń dźwigowych do załadunku i rozładunku uli;
  - 3) wag pasiecznych;
  - 4) elektryzatorów (pastuchów elektrycznych);
  - 5) lokalizatorów GPS uli;
  - 6) ładowarek, mini ładowarek oraz innych wózków samojezdnych umożliwiających załadunek i rozładunek uli.
2. Maksymalna wysokość pomocy przekazanej pszczelarzowi w okresie jednego roku pszczelarskiego nie może przekroczyć:
- 1) 150 zł w przeliczeniu na jeden posiadany pień pszczeli w przypadku pszczelarza posiadającego 25-150 pni pszczelich;
  - 2) 200 zł w przeliczeniu na jeden posiadany pień pszczeli w przypadku pszczelarza posiadającego powyżej 150 pni pszczelich i nie więcej niż 40 000 zł.
3. Pomoc przysługuje w pełnej wysokości i w pierwszej kolejności młodym pszczelarzom, tj. tym którzy mają nie więcej niż 40 lat w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy. W przypadku gdy zapotrzebowanie na środki finansowe w złożonych wnioskach o przyznanie pomocy przekroczy dostępny budżet interwencji, pomoc zostanie zredukowana według zasad określonych w rozdziale IV ust. 3.

IV.2.5. Interwencja I.6.5

1. W ramach I.6.5 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 70% kosztów netto zakupu:
  - 1) matek pszczelich pochodzących z linii hodowlanych, dla których prowadzone są księgi lub rejestry, z pasiek hodowlanych, w których prowadzona jest ocena przez podmiot upoważniony przez ministra właściwego do spraw rolnictwa;
  - 2) odkładów lub pakietów pszczelich z matkami pszczelimi pochodzącymi z linii hodowlanych, dla których prowadzone są księgi lub rejestry, z pasiek hodowlanych, w których prowadzona jest ocena przez podmiot upoważniony przez ministra właściwego do spraw rolnictwa;
  - 3) odkładów lub pakietów pszczelich, od producentów którzy uzyskali rekomendację związków lub zrzeszeń pszczelarzy, gwarantujących między

innymi, że matki pszczele w pakietach i odkładach pszczelich pochodzą z linii hodowlanych, dla których prowadzone są księgi lub rejestry.

2. Refundacji podlegają koszy zakupu pszczół z pasiek:
  - 1) w odniesieniu do których przed rozpoczęciem sprzedaży pszczół w danym roku pszczelarskim, przedstawiono ARiMR aktualne zaświadczenie weterynaryjne o zdrowotności rodzin pszczelich, wystawione przez lekarza weterynarii wolnej praktyki, a zainteresowanym pszczelarzom, kopię takiego zaświadczenia;
  - 2) w których nie stwierdzono objawów klinicznych chorób pszczół, w szczególności warrozy, nosemozy, zgnilca amerykańskiego i europejskiego, chorób wirusowych oraz grzybicy wapiennej;
  - 3) w których na potrzeby związane z interwencją wyprodukowano nie więcej łącznie niż 3 pakiety lub odkłady, w przeliczeniu na posiadany pień pszczeli.
3. Pszczelarz w danym roku pszczelarskim może otrzymać wsparcie do zakupu matek, pakietów i odkładów pszczelich łącznie, nie więcej niż 50% liczby aktualnie posiadanych przez niego pni pszczelich, w tym nie więcej niż 20% pakietów i odkładów pszczelich.
4. Maksymalna cena jednostkowa netto matki, pakietu lub odkładu pszczelego przyjęta do refundacji oraz inne zasady i warunki dotyczące pasiek z których zakup pszczół podlega refundacji, zostaną określone w regulaminie naboru wniosków.
5. Maksymalna wysokość pomocy przekazanej pszczelarzowi w okresie jednego roku pszczelarskiego nie może przekroczyć 10 000 zł.
6. Nie są refundowane koszty zakupów, które zostały zrealizowane przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, wyjątek stanowi rok pszczelarski 2023, w którym będą refundowane koszty zakupów zrealizowane od dnia 1 stycznia 2023 r.

IV.2.6. Interwencja I.6.6

1. W ramach I.6.6 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 100% kosztów poniesionych w trakcie danego roku pszczelarskiego, w szczególności kosztów związanych z obsługą i realizacją projektu, np.:
  - 1) wynagrodzenie personelu zaangażowanego w realizację projektu;
  - 2) koszty delegacji, diet;
  - 3) zakup odczynników i niezbędnego sprzętu laboratoryjnego;
  - 4) zakup usług niezbędnych do zrealizowania projektu.

2. Do głównych obszarów tematycznych wspieranych projektów będą zaliczane:
  - 1) zdrowie pszczół;
  - 2) jakość produktów pszczelich;
  - 3) innowacje w gospodarce pasiecznej.
3. W związku z szerokim obszarem możliwych badań i analiz, wnioski o przyznanie pomocy powinny zawierać szczegółowy ich opis, który pozwoli oszacować:
  - 1) potencjalne korzyści dla pszczelarstwa;
  - 2) wielkość nakładów do potencjalnych korzyści.
4. W okresie roku pszczelarskiego maksymalna wysokość pomocy przekazanej beneficjentowi na realizację danego projektu nie może przekroczyć 80 000 zł.
5. W ramach niniejszej interwencji nie przewiduje się refundacji kosztów inwestycyjnych.

IV.2.7. Interwencja I.6.7

1. W ramach I.6.7 pomoc przyznaje się w formie refundacji do 90% kosztów netto:
  - 1) zakupu analiz fizyko-chemicznych miodu;
  - 2) analizy pyłkowej miodu.
2. Maksymalna wysokość pomocy przekazanej pszczelarzowi w okresie jednego roku pszczelarskiego nie może przekroczyć 10 000 zł.
3. Maksymalna refundacja kosztu analizy (oznaczenia) nie może przekraczać 90% stawki tej analizy w ramach badania urzędowego.
4. Wsparcie przewidziane dla analiz miodu nie będzie obejmowało analiz wykonanych w celu potwierdzenia spełniania standardowych wymagań dotyczących właściwości fizyko-chemicznych miodów, określonych w obowiązujących przepisach prawa, jak również analiz urzędowych.

V. Wypłata pomocy

1. Warunki dotyczące wypłaty pomocy zostały określone w wytycznych podstawowych.
2. Ponadto, warunkiem wypłaty pomocy jest przekazanie przez beneficjenta do ARiMR danych na potrzeby monitorowania i ewaluacji sektora pszczelarskiego, z uwzględnieniem informacji określonych w załączniku V pkt 4, 5 i 6 rozporządzenia wykonawczego 2022/1475. Powyższe informacje są gromadzone przez ARiMR

od roku pszczelarskiego 2024 i przekazywane do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Dane mają charakter deklaracyjny.

VI. Zobowiązania w okresie związania celem

1. Zobowiązania w okresie związania celem, zostały określone w wytycznych podstawowych.
2. Ponadto, pszczelarz jest zobowiązany do:
  - 1) utrzymywania sprzętu, maszyn i urządzeń objętych pomocą w należyтым stanie technicznym przez okres 5 lat, licząc od roku następującego po roku, w którym dokonano płatności;
  - 2) oznakowania w sposób trwały sprzętu, maszyn i urządzeń objętych pomocą umożliwiającą jego identyfikację przez okres 5 lat, licząc od roku następującego po roku, w którym dokonano płatności - dotyczy to sprzętu którego wartość jednostkowa zakupu netto przekraczała 1 000 zł.

VII. Zwrot pomocy

1. Warunki zwrotu pomocy zostały określone w wytycznych podstawowych.
2. W przypadku niespełnienia w wymaganym okresie przez beneficjenta zobowiązania określonego w rozdziale VI. ust. 2 pkt 1, zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymogu, z tym że nie więcej niż 20% wypłaconej kwoty pomocy.
3. W przypadku niespełnienia w wymaganym okresie przez beneficjenta zobowiązania określonego w rozdziale VI. ust. 2 pkt 2, zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymogu, z tym że nie więcej niż 10% wypłaconej kwoty pomocy.